

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος Λ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1815	Κυριακὴ ΣΤ' Ματθαίου (Ματθ. 9,1-8) 4 Αὐγούστου 2013	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης
---	--	---

Ἡ ἀκτινογραφία τῆς καρδιάς

«Ἴνα τί ὑμεῖς ἐνθυμεῖσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν;» (Ματθ. 9,4)

Γιατί πάσχει καὶ ὑποφέρει ἡ ἀνθρωπότης;
Νά, ἀγαπητοί μου, ἓνα σοβαρὸ ἐρώτημα.

Ἄν σ' ἓνα ψευτοδιανοούμενο τοῦ αἰῶνος μας, ποὺ φαντάζεται ὅτι τὰ ξέρει ὅλα, ποῦμε χωρὶς περιστροφές ὅτι ἡ βαθύτερη αἰτία αὐτῆς τῆς πρωτοφανοῦς ἀναταραχῆς εἶνε ἡ καταπάτησι ἀπὸ ἄτομα καὶ ἔθνη τοῦ ἠθικοῦ νόμου, ἡ ἀποστασία ἀπὸ τὸ Θεό, μὲ μιά λέξι ἡ **ἁμαρτία**, κι ὅτι τὸ φάρμακο τῆς θεραπείας τοῦ κακοῦ εἶνε ἓνα· ἡ ἀναστήλωσι τῶν ἠθικῶν ἀξιῶν μέσα στὶς ψυχές, τῶν σπασμένων πλακῶν τοῦ νόμου, ἡ ἐπιστροφή τῶν ἀσώτων στὸν οὐράνιο Πατέρα, μὲ μιά λέξι ἡ **μετάνοια**, οἱ ψευτοδιανοούμενοι δὲν θὰ μᾶς πιστέψουν. Ἄλλοῦ βλέπουν αὐτοὶ τὶς αἰτίες τοῦ κακοῦ! Καὶ ἂν κατεβοῦμε χαμηλότερα καὶ τολμήσουμε νὰ ὑποδείξουμε σ' ἓνα τέτοιο ἄνθρωπο φουσκωμένο ἀπὸ τὴ γνῶσι, ὅτι εἶνε κι αὐτὸς ἁμαρτωλός, ὑπόλογος ἀπέναντι στὸ Θεὸ καὶ σὲ ἀνθρώπους, ὅτι ἔχει κι αὐτὸς ἀνάγκη μετανοίας, ὡ τότε, θὰ σηκωθῆ καὶ μὲ ὀργὴ θὰ μᾶς ἀπαντήσῃ· **Ἐγὼ ἁμαρτωλός;** καλύτερος χριστιανὸς ἀπὸ μένα δὲν ὑπάρχει· δὲν σκότωσα, δὲν ἔκλεψα, δὲν...· γιατί ἔχω ἀνάγκη ἐγὼ ἀπὸ μετάνοια;...

Ἄλλοίμονο! Πόσο ἀπατάται ὁ ἄνθρωπος, ἂν νομίζῃ ὅτι ἡ τυχὸν ἀποχὴ ἀπὸ ὠρισμένες ἐξωτερικὲς ἐκδηλώσεις τοῦ κακοῦ μᾶς δίνει τὸ δικαίωμα καὶ νὰ καυχώμαστε πὼς εἴμαστε ἐν τάξει!

Ἄγνοοῦμε δυστυχῶς τὸ βάθος τοῦ Χριστιανισμοῦ, γιατί δὲν ἀνοίγουμε τὸ Εὐαγγέλιο. Ἄν αὐτὸς ποὺ καυχᾶται γιὰ τὴν ἄψογη ζωὴ του καθρεφτιζόταν στὸ Εὐαγγέλιο, ἔντρομος θὰ ἔσπευδε νὰ ὁμολογήσῃ· «Κύριε, εἶμαι κ' ἐγὼ ἁμαρτωλός, μοιάζω μὲ τὸν παράλυτο ποὺ θεράπευσες». Ἄλλὰ ποῦ αὐτὴ ἡ συναίσθησι; ποιὸς βάζει τὸν ἑαυτό του στὴ θέσι τοῦ παραλύτου;

«**Εἶμαι ὁ καλύτερος ἄνθρωπος**», λένε πολλοί, «δὲν ἔχω ἀνάγκη ἀπὸ κηρύγματα μετανοίας». Ἄλλὰ τέτοιο φρόνημα εἶχαν καὶ οἱ **γραμματεῖς**.

Μελετοῦσαν τὸ Μωσαϊκὸ νόμο, τηροῦσαν τὶς διατάξεις, στὶς ὁποῖες προσέθεταν καὶ ἄλλα δικά τους «μή». Στὰ μάτια τοῦ λαοῦ φαίνονταν ἅγιοι· δὲν ἦταν ὅμως. Τοὺς συνέλαβε ἐπ' αὐτοφώρῳ νὰ ἁμαρτάνουν ὁ φακὸς τοῦ Κυρίου. Πότε; Σὲ μία στιγμὴ ποὺ αὐτοὶ οὔτε ἔκλεβαν οὔτε σκότωναν οὔτε καμμιά ἄλλη ποινικῶς κολάσιμη πράξι ἔκαναν, ἀλλ' ἀμίλητοι, σοβαροί, ἔδιναν τὴν ἐντύπωσι ἀγίων. Σὲ μία τέτοια στιγμὴ, ὁ Κύριος τοὺς ἀπευθύνει τὴν τρομακτικὴ ἐρώτησι· «**Ἴνα τί ὑμεῖς ἐνθυμεῖσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν;**», γιατί μέσα σας σκέπτεσθε πονηρὰ; (Ματθ. 9,4).

Μπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε τὴν ταραχὴ τους τὴν ὥρα ἐκείνη; Ὁ Κύριος εἶδε τὸ ἐσωτερικὸ τους, ἔκανε μυστικὴ ἀκτινογραφία, καὶ βρῆκε ὅτι ἡ καρδιά τους ἦταν γεμάτη ἀπὸ ἠθικὴ κοπριά, λογισμοὺς πονηροῦς ποὺ γεννᾷ τὸ πάθος τοῦ φθόνου. Ἐνῶ δηλαδὴ ἐκεῖνος θεράπευε τὸν παράλυτο, ἐλευθέρωνε ἓναν αἰχμάλωτο τοῦ σατανᾶ καὶ ὅλοι χαίρονταν, οἱ γραμματεῖς στενοχωροῦνταν γιὰ τὴ δόξα του· σκέπτονταν πὼς νὰ τὸν διαβάλουν, πὼς νὰ συκοφαντήσουν τὸ ἔργο του. Ἡ φθονερὴ καρδιά τους γινόταν σκοτεινὸ ἄντρο μηχανορραφιῶν, ποὺ κατέληξαν κατόπιν στὸ δρᾶμα τοῦ Γολγοθᾶ. **Ὁ Ἰησοῦς δικάστηκε, καταδικάστηκε καὶ σταυρώθηκε πρῶτα μέσα στὶς καρδιὰς τῶν φαρισαίων.** «**Καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶπεν· Ἴνα τί ὑμεῖς ἐνθυμεῖσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν;**».

Ἄλλ' ὁ ἔλεγχος αὐτὸς τοῦ Χριστοῦ πρέπει νὰ βάλῃ κ' ἐμᾶς σὲ ἀνησυχία. Δὲν σκεπτόμαστε **κ' ἐμεῖς** τὸ κακό, ὅπως τότε οἱ γραμματεῖς; Δὲν εἴμαστε κ' ἐμεῖς πολλὰς φορὲς γεμάτοι πονηρὲς σκέψεις; Δυστυχῶς! Ἀποφεύγοντας, ὅπως οἱ γραμματεῖς, ὠρισμένες ἐξωτερικὲς πράξεις, ἀπὸ ντροπὴ μᾶλλον στοὺς ἀνθρώπους παρὰ ἀπὸ φόβο τοῦ Θεοῦ, νομίζουμε πὼς εἴμαστε ἐν τάξει. Ταλαίπωροι ἐμεῖς! Φρουροῦμε σπίτια, ἀσφαλίζουμε καταστήματα καὶ ἀποθήκες, βάζουμε

περίφραξι σὲ κτήματα, ἀλλ' ἀφήνουμε ἀφύλαχτο τὸ πολυτιμότερο ἀπ' ὅλα, τὴν καρδιά μας. Ἔτσι εἰσέρχονται οἱ λησταί, οἱ **πονηροὶ διαλογισμοὶ** δηλαδή, ποὺ θ' ἀναστατώσουν τὸν ψυχικό μας κόσμο, θὰ κλέψουν τὰ τιμαλφῆ μας, θὰ σφάξουν καὶ θ' ἀφανίσουν.

Ἡ **καρδιά** μας! Αὐτὴ κατὰ τὸν ἱερό Αὐγουστῖνο εἶνε «*ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη καὶ εὐρύχωρος, ἐκεῖ ἐρπετά, ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς, ζῶα μικρὰ μετὰ μεγάλων*» (Ψαλμ. 103,25). Ἐκεῖ γιὰ πρώτη φορά, στοὺς σκοτεινοὺς θαλάμους τῆς, ἐκτελοῦμε νοερά ὅλα τὰ ἁμαρτήματα καὶ ἐγκλήματα. Ἐκεῖ σχεδιάζουμε τὸ κακό· καὶ κλέβουμε καὶ φονεύουμε καὶ πορνεύουμε καὶ ἐκδικούμεθα τοὺς ἐχθρούς μας. Κανένα μάτι ἀνθρώπου δὲν μᾶς βλέπει γιὰ νὰ πῆ «Ἄλτ! Τί κάνετε τὴ στιγμή αὐτή;». Κι ἀλλοίμονο οὔτε ἐμεῖς οἱ ἴδιοι τὸ λέμε στὸν ἑαυτό μας. Ζοῦμε ὥρες ὀλόκληρες συνομιλώντας μὲ τὴν ἁμαρτία καὶ ἀγκαλιάζοντάς την ἡδονικά. Ἀνάγλυφη εἰκόνα ἐκείνου ποὺ ἁμαρτάνει μέσα στὴν καρδιά του δίνει ὁ Μέγας Βασίλειος στὴν περίφημη ὁμιλία του στὸ «*Πρόσχε σεαυτῶ*»· σᾶς συνιστῶ νὰ τὴ βρῆτε καὶ νὰ τὴ μελετᾶτε· ἔχει βαθειὲς παρατηρήσεις.

᾽Ω καρδιά, **καρδιά ἀφύλαχτη!** Ἐνῶ οἱ ἀνθρωποι δὲν δίνουν σημασία στὸ ἐσωτερικό σου, τὸ ὁποῖο ἀφήνουν νὰ μολύνεται μὲ ὅλες τὶς ἀκαθαρσίες τῶν διαλογισμῶν, ἐν τούτοις στὶς ἐξωτερικὲς κοινωνικὲς σχέσεις προσπαθοῦν νὰ ἐμφανίζονται ἄψογοι, μὲ κάθε κανόνα καλῆς συμπεριφορᾶς· ἔχουν τὸ μειδίαμα στὰ χεῖλη, ἀλλὰ τὴ μοχθηρία στὴν καρδιά· εἶνε μιὰ ὠραία μαρμάρινη πλάκα, ποὺ καλύπτει ἕνα σωρὸ «*ὀστέων νεκρῶν καὶ πάσης ἀκαθαρσίας*» (Ματθ. 23,27). Πρόβατο ἐξωτερικά, λύκος ἐσωτερικά· δαίμονας μὲ προσωπεῖο ἀγγέλου!

Ἀπατοῦμε καὶ ἀπατώμεθα. Δίνουμε τὸ λόγο μας, συντάσσουμε συμβόλαια, βάζουμε ὑπογραφές, ὑποσχόμαστε αἰώνια ἀγάπη, **συμφιλίωσι καὶ εἰρήνη**, ἀλλὰ σ' ὅλα αὐτὰ δὲν ὑπάρχει σταθερότης, εἰλικρίνεια· ἡ καρδιά εἶνε ἄστατη, πονηρὴ, πολὺ διεφθαρμένη. Ἀπὸ τέτοια καρδιά, ποὺ μοιάζει σὰν κλουβὶ μὲ ἀτίθασα θηρία, θὰ ῥθῃ στιγμή ποὺ τὰ θηρία αὐτά, τὰ πάθη, θὰ κάνουν ἔξοδο, θὰ σπάσουν τὰ κάγκελλα, θὰ πηδήσουν μαινόμενα στὸ στίβο καὶ θὰ αἵματοκυλίσουν πάλι τὴν ἀνθρωπότητα. Ποιὸς θὰ μπορέσῃ νὰ τὰ μαζέψῃ πάλι στὸ κλουβί; «**Ἄν δὲν ἀλλάξῃ ἡ καρδιά τοῦ ἀνθρώπου, ὁ πόλεμος δὲν θὰ καταργηθῇ**»· αὐτὸ δήλωσε στοὺς δημοσιογράφους ἕνας στρατηγός, ὅταν ὑπεγράφετο ἡ συνθηκολόγησι Ἰαπωνίας καὶ Ἀμερικῆς στὸ θωρηκτὸ «Μισσοῦρι». Ἀλλὰ ποιὸς, παρακαλῶ, θὰ ἀλλάξῃ τὴν καρδιά; ποιὸς θ' ἀφαιρέσῃ τὴν παλιά,

τὴ μαύρη καρδιά, καὶ θὰ δώσῃ τὴ νέα, τὴ λευκή; Ποιὸς ἄλλος παρὰ Ἐκεῖνος ποὺ διὰ τοῦ προφήτου Ἰεζεκιήλ ὑποσχέθηκε καὶ εἶπε· «*Καθαριῶ ὑμᾶς, καὶ δώσω ὑμῖν καρδίαν καινὴν*» (Ἰεζ. 36,25-26).

Ἡ καρδιά τοῦ ἀνθρώπου! νὰ ἡ μυστικὴ πυριτιδαποθήκη τῶν πολέμων. Νὰ γιὰτὶ ὁ Κύριος εἶπε· «*Ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχονται διαλογισμοὶ πονηροί, φόνοι, μοιχεῖαι, πορνεῖαι, κλοπαί, ψευδομαρτυρίαί, βλασφημίαι*» (Ματθ. 15,19). Σύμφωνα μὲ τὰ ἀδιάψευστα λόγια του, ἡ ἠθικὴ σῆψις ἀρχίζει μὲ τὶς **πονηρὲς σκέψεις**. Ἄς τὸ καταλάβουμε· οἱ σκέψεις αὐτὲς εἶνε ὅ,τι γιὰ τὴν πυρκαϊὰ τὸ πρῶτο ἔναυσμα, ὅ,τι γιὰ τὸ δάσος τὸ σκουλήκι. Θαυμάζεις ἕνα πελώριο δέντρο. Ἀλλὰ ὁ γεωπόνος βεβαιώνει ὅτι δὲν ἔχει ζωὴ, γιὰτὶ στὸν κορμὸ του μπῆκαν σκουλήκια. Δὲν κρατοῦν πριόνια καὶ τσεκούρια, ἐργάζονται ὅμως μέρα - νύχτα, ἀπομυζοῦν τὸ χυμό, καὶ μιὰ μέρα τὸ δέντρο θὰ ξεραθῇ. Γι' αὐτὸ ἀκοῦς τὸ γεωπὸνο καὶ λέει· «Ἄν ἀγαπᾶτε τὸ δέντρο, ἐξοντῶστε τὰ σκουλήκια!» «Ὅ,τι εἶνε γιὰ τὸ δέντρο τὰ σκουλήκια, εἶνε γιὰ τὴν καρδιά οἱ κακοὶ λογισμοί. Γι' αὐτὸ ὁ Κύριος λέει· «*Ἴνα τί ὑμεῖς ἐνθυμεῖσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν;*».

* * *

Στὴν καρδιά ἄς στραφοῦμε, ἀδελφοί. Ἡ πονηρὴ σκέψις εἶνε κάτι τρομερό. Γιὰ τὴν ἐξωτερικὴ ἁμαρτία ἀπαιτοῦνται καὶ χρόνος καὶ τόπος καὶ συνθηκὲς κατάλληλες καὶ ἄλλα πρόσωπα συνεργά· γιὰ τὴν **ἐσωτερικὴ ἁμαρτία** δὲν ὑπάρχουν ἐμπόδια. Ἀστραπιαῖες οἱ κινήσεις. Γι' αὐτὸ τὸ ἅγιο Πνεῦμα προτρέπει· «*Υἱέ μου, πάσῃ φυλακῇ τήρει σὴν καρδίαν*» (Παροιμ. 4,23). Μὲ ἄγρυπνη προσοχὴ καὶ θερμὴ προσευχὴ νὰ κατακαίουμε τὶς πονηρὲς σκέψεις, αὐτὰ τὰ «*βδελύγματα τῆς ἐρημώσεως*» (πρβλ. Δαν. 9,27 = Ματθ. 24,15· Μάρκ. 13,14) τοῦ ἐσωτερικοῦ μας κόσμου. ᾽Ω Κύριε, «*καρδίαν καθαράν κτίσον ἐν ἐμοί, ὁ Θεός, καὶ πνεῦμα εὐθὲς ἐγκαίνισσον ἐν τοῖς ἐγκάτοις μου*» (Ψαλμ. 50,12).

Ἡ καθαρὸτητα τῆς καρδιάς εἶνε ὁ μέγας ἀγώνας τοῦ Χριστιανοῦ. Ἀλλὰ καὶ τὸ **βραβεῖο** εἶνε μεγάλο. Τὸ ἀνώτερο παράσημο στὴν Ἀγγλία, λένε, ποὺ ἀπονέμεται σὲ λίγους, εἶνε τὸ παράσημο τῆς περικνημίδος· καὶ στὴν ταινία του ἀναγράφεται· «Εὐτυχὴς ἐκεῖνος ποὺ δὲν σκέφθηκε τὸ πονηρό». Ἀλλὰ τί εἶνε τὸ παράσημο αὐτὸ μπροστὰ στὸ ἄφθαρτο ἐκεῖνο βραβεῖο ποὺ ὁ Καρδιογνώστης θ' ἀπονείμῃ τὴν ἡμέρα ἐκείνη, ὅταν «*τὰ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων θὰ κριθοῦν κατὰ τὸ εὐαγγέλιον*» (Ρωμ. 2,16), σ' ἐκείνους ποὺ θὰ ἔχουν φυλάξῃ τὴν καρδιά τους καθαρὴ καὶ θὰ κριθοῦν ἄξιοι τοῦ θείου μακαρισμοῦ «**Μακάριοι οἱ καθαροὶ τῆ καρδία ὅτι αὐτοὶ τὸν Θεὸν ὄψονται**» (Ματθ. 5,8)!

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**